UUTISET

Jos viisi köyhää laitetaan yhteen, ratkaiseeko kuntaliitos ongelmat? **STRATEGIAPÄÄLLIKKÖ SANTTU VON BRUUN, LAHDEN KAUPUNKI**

POLITIIKASTA LYHYESTI

Pekkarinen kannattaa kaivosrahastoa

Keskustan kansanedustaja **Mauri Pekkarinen** pitää kaivossijoitusrahastoa tarpeellisena elementtinä, joka tarjoaisi valtiolle ja suomalaisille sijoittajille mahdollisuuden tulla mukaan suomalaisen kaivostoimialan omistajiksi.

”Yhtiö sijoittaisi varoja sekä aikaisen vaiheen kaivosalan projekteihin että kypsiin yrityksiin”, Pekkarinen sanoi lauantaina Jyväskylässä.

Kaivosrahaston pääomien kartuttamista voidaan Pekkarisen mukaan edistää myös kaivostoiminnan harjoittajilta perittävällä maksuilla. ”Maksun tai veron perusteiden ja tason tulee kuitenkin olla tarkoin harkittuja.”

Kyllönen vaatii turvavyöpakkoa

Liikenneministeri **Merja Kyllönen** (vas.) kannattaa autoihin laitteistoa, joka estäisi autoilun ilman turvavyötä.

Kyllönen sanoo Väli-Suomen median Sunnuntaisuomalaiselle, että hän voi ottaa asian esille EU:n ministeritapaamisissa.

Autojen varustelusta päätetään EU:ssa, minkä takia ministeri ei lupaa asiasta lakiehdotusta. Ratkaisevassa asemassa ovat hänen mielestään autonvalmistajat.

Liikenneturvan mukaan alkolukon tapainen ratkaisu voisi pelastaa vuosittain kymmeniä ihmisiä.

Liikenneturvan yhteyspäällikkö ja liikenneonnettomuuksien tutkijalautakunnan jäsen **Antero Aho** kertoo, että tutkijalautakunta on vaatinut jo vuosia järjestelmää. Esto olisi Ahon mukaan helppo toteuttaa myös teknisesti.

Stubb ei näe Kreikasta uhkaa Suomelle

Eurooppaministeri **Alexander Stubbin** (kok.) mukaan Kreikan mahdollisella erolla eurojärjestelmästä ei olisi radikaaleja vaikutuksia Suomelle.

Varsinainen riski Suomen kannalta piilee Kreikan eron mahdollisissa heijastusvaikutuksissa muihin potentiaalisiin kriisimaihin.

”Jos Italiassa ja Espanjassa ilmenisi ylitsepääsemättömiä ongelmia, niin seurausvaikutukset olisivat toki sitten pidemmälle meneviä”, Stubb sanoi Ylen Ykkösaamussa.

Stubb muistuttaa, että Kreikan osuus euroalueen bruttokansantuotteesta on vain pari prosenttia.

Tutkijat ovat puhuneet: Kuntauudistus on susi

MT on tehnyt tänä vuonna lukuisia juttuja hallituksen kuntauudistuksesta. Vaikka haastateltavana on ollut joukko eri tutkijoita, viesti on ollut liikuttavan yhtenäinen: kuntauudistus on huono yritys parantaa palveluita. Asiantuntijat esittävät kuusi väitettä kuntauudistusta vastaan.

PEKKA FALI

Kuntauudistuksen aluekierros täytti salit. Kuva on maaliskuulta Oulun Saalastin Salista.

Haastatellut asiantuntijat olivat useimmiten Tampereen yliopiston tutkijoita, sillä se on Suomen johtava kuntatutkimuksen korkeakoulu.

Haastatteluissa nousi esiin kuusi väitettä. Niiden perusteella kuntauudistuksen valmisteluun asiantuntijaraati suhtautuu erittäin kriittisesti.

Säästöt maksatetaan niillä, joiden matkat pitenevät.

AIMO RYYNÄNEN

Väite 1: Ei perustu tietoon

Hallintotieteiden tohtori **Lotta-Maria Sinervo** ihmetteli sitä, mihin laskelmiin uudistus perustuu ja toisaalta sitä, miksi kunnissa käytetään yritysten tuloslaskentamalleja.

”Tuloslaskelman ylijäämä ei kerro, että asukkaiden asiat olisivat hyvin. Alijäämäinen kunta voi palvella asukkaitaan hyvin ja olla varautunut tulevaan paremmin.”

Kunta saattaa esimerkiksi käyttää kaikki rahat päiväkotien rakentamiseen tai jemmata ne sukanvarteen ja tarjota vain minimipalvelut. Miinustaseinen kunta taas voi tarjota laajat liikuntamahdollisuudet, kuten Kemijärvi.

”Uskomuksia on enemmän kuin faktoja”, sanoi myös kunnallisoikeuden emeritusprofessori **Aimo Ryynänen**. Luvatut miljoonasäästöt eivät perustu tutkimuksiin tai kokemuksiin.

”Rajojen siirtelyllä saadaan säästöä vain siten, että palvelut viedään keskuskaupunkiin ja liitoskunnat sammutetaan. Säästöt maksatetaan niillä ihmisillä, joiden matkat pitenevät.”

Väite 2: Rikkoo perustuslakia

Ryynäsen mielestä koko kuntauudistus on ylimielinen, huonosti valmisteltu ja suorastaan laiton. Perustuslain vastaisia tulisivat olemaan varsinkin uudet suurkunnat, joissa reunaalueilla ei enää toteutuisi kansalaisten itsehallinto.

Ryynänen haukkui myös kiireen.

”Ensin asia valmistellaan piilossa ja sitten tullaan puskan takaa 600 sivun pumaskalla ja edellytetään, että kunnat pystyvät ottamaan siihen kantaa tällaisella aikataululla.”

Kiire saa kunnat päinvastoin siilipuolustukseen ja pysäyttää niiden omat uudistukset.

”Nyt tällä voimalla pyyhitään pöytää.”

Väite 3: Maakuntamalli toimii

Tampereen yliopiston kunnallispolitiikan professori **Arto Haveri** esitti siirtymistä kahden tason maakuntamalliin: päättäjät valittaisiin suorilla vaaleilla ja kuntarakenne säilyisi lähes nykyisellään.

Terveydenhuolto, maankäyttö ja toisen asteen koulutus päätettäisiin maakuntatasolla.

Maakuntamallissa toimisi demokratia, koska päättäjät valittaisiin vaaleilla, toisin kuin nykyisissä ylikunnallisissa kehitysyhtiöissä.

Haverin mielestä kuntauudistus kiihdyttää muuttoliikettä ja keskittämistä, ei toteudu kuin pakolla ja lisäksi valtio kävelee kunnallisen itsehallinnon yli.

”Ei tällä turvata palveluja, vaikka niin luvataan.”

Näkemystä tuki Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen kuntakysely, jonka mukaan Parashankekaan ei onnistunut: palvelut etääntyivät ja asiakasaika väheni. Laatu siis heikkeni.

Väite 4: Väestömäärä ei toimi

Professori Vakkuri katsoi, että väestöpohja on riittämätön ja jopa väärä lähtökohta uudistaa palveluita.

”Kunnilla on erilaisia optimikokoja, koska myös kunnan palvelut ja tehtävät ovat erilaisia.”

”Suuruuden ekonomian perusteella suurissa kunnissa pitäisi olla jo saavutettu liittyvien kuntien edut”, emeritusprofessori **Pentti Meklin** huomautti. Hänestä asukasluku on ”vajavainen” mittari, sillä se ei ota huomioon alueiden erilaisuutta.

Väite 5: Väärä rahoituspohja

”Koko kuntauudistus perustuu väärään ja yksipuoliseen tulkintaan kuntien rahoituksesta”, kunnallispolitiikan lehtori **Pentti Rönkkö** sanoi. Laskelmat ovat väärät, koska ne perustuvat EU:n ja OECD:n käyttämään keskieurooppalaiseen malliin perhekeskeisestä hyvinvointimallista.

Suomessa taas noudatetaan pohjoismaista mallia, joka perustuu vahvaan valtioon, verotukseen ja yksilökohtaisiin tulonsiirtoihin. Suomi on silti sitoutunut noudattamaan euromaiden talouskuria – ainoana Pohjoismaana.

Väite 6: Käy vain kaupunkeihin

Lahden kaupungin strategiapäällikkö ja tulevaisuudentutkija **Santtu von Bruun** katsoi, että kuntaliitosten hyöty on taantuvilla ja syrjäisillä alueilla kyseenalainen.

Liitokset eivät estä työpaikkojen siirtymistä pois Suomesta, koulutetun väen muuttoliikettä eivätkä huoltosuhteen vinoutumista.

”Jos viisi köyhää laitetaan yhteen, ratkaiseeko kuntaliitos ongelmat? Väitän, että ei.”

Liitokset eivät synnytä todellista elinvoimaa. Suuruus ei aina kasvata tuottavuutta.

”Kuntatalouden kehitys näyttää niin synkältä, että en usko, että sitä voidaan korjata millään hallinnollisella uudistuksella. Palvelutarjontaa joudutaan karsimaan.”

Von Bruun esittikin vaikeimmille alueille ”hallitun alasajon politiikkaa”.

EIJA POUTANEN

Voit kommentoida juttua Maaseudun Tulevaisuuden verkkolehdessä osoitteessa *www.maaseuduntulevaisuus.fi.*

Huhuista kyräilyyn

Kuntauudistus on siitä harvinainen hallintouudistus, että kaikilla muillakin kuin tutkijoilla on siihen mielipide. Se on myös ollut hankkeen ongelma.

Jo kuntauudistuksen alku oli täynnä huhuja, vuotoja, hämäriä karttoja ja aikataulun siirtelyä, vaikka pääministeri **Jyrki Katainen** (kok.) vakuuttikin, ettei kuntia liitetä väkisin.

”Mitään ei voi tehdä pakolla. Ei niin, että valtio piirtää kartat ja se on tässä.”

Epävarmuudesta on seurannut kyräilyn ilmapiiri.

”Kuntien välinen solidaarisuus on selvästi heikkenemässä”, kuntaministerin valtiosihteeri **Anna-Kaisa Ikonen** sanoi.

Naapurit eivät huoli kaikkia kuntia kumppaneikseen lainkaan.

Sosiaali- ja terveyspolitiikan professori **Juhani Lehto** varoitti siitä, että varakas pääkaupunkiseutu ei enää tunne solidaarisuutta muuta maata kohtaan.

Epävarmuus on tarttunut myös henkilöstöön. Kuntatyöntekijöille on luvattu, että työntekijöiden asema säilyy nykyisellään. Se tarkoittaa viiden vuoden irtisanomissuojaa.

Tätä koskevia uusia kuntalakeja ei ole kuitenkaan vielä kirjoitettu, ja kuntatyönantajat KT onkin alkanut kyseenalaistaa koko pykälää.

Työntekijöitä edustava Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL on tyrmännyt vedätysyritykset.

”Linjana on hallitusohjelman kirjaus. Tämä ei ole neuvottelukysymys”, puheenjohtaja **Jarkko Eloranta** sanoi MT:ssä.

Valtiovarainministeriö järjesti kuntakierroksen, jossa jokaista kuntaa kuultiin. Jotkut tosin pitivät kuulemisia näennäisinä eikä todellisena *kuuntelemisena*. Toiset kysyivät suoraan, onko virkamiesesitys tehty selvinpäin.

Kuntalaiset viestittivät pelkoaan siitä, että palvelut huononevat ja vaikutusmahdollisuudet heikentyvät. Kihniön kunnanjohtajan **Petri Liukku** esittikin erityisen lähipalvelulain säätämistä uudistuksen yhteydessä.

”Onnellinen ei ole kunta, jolla on paljon, vaan se, jolta puuttuu vähän”, vesilahtelaiset totesivat.

EIJA POUTANEN

PÄIVÄN KYSYMYS

Ketä Suupohjan englanninkielinen esite tavoittelee?

Suupohjan Kehittämisyhdistys julkaisi viime viikolla englanninkielisen Jump to Suupohja -esitteen (hyppää Suupohjaan).

Miksi 16-sivuinen ja värikäs esite on tehty, tiedottaja Tuukka Olli Suupohjan Kehittämisyhdistyksestä?

Kauhajoen seutukunta on muuttotappioaluetta. Yritämme houkutella alueelle ulkomaisia yrityksiä ja toimijoita, myös työntekijöitä, ja kääntää kehitystä myönteiseen suuntaan.

Tiedote on yritys- ja elinkeinopainotteinen, mutta kaunista luontoa ja teknologiaosaamista tuodaan myös vahvasti esiin.

Kenelle esite on ensi sijassa tarkoitettu?

Kohderyhmää ovat kaikki Suomesta kiinnostuneet tahot. Esitettä tarjotaan alueen kansainvälisille toimijoille, jotka voivat viedä sitä mukanaan yhteistyökumppaneilleen.

Esite on jaossa kesäkuussa Tartossa Virossa pidettävässä EU:n Leader-ryhmien kesäkokouksessa.

Minkälaisen vastaanoton esite on saanut?

Esitettä painettiin 2 000 kappaleen erä ja nyt mietitään tuhannen lisäpainosta.

VEIKKO NIITTYMAA

Lumikaaos paljasti tiedonkulun puutteet

Pirkanmaata huhtikuun alussa piinannut lumi- ja liikennekaaos on saanut viranomaiset pohtimaan, miten vastaaviin tilanteisiin voitaisiin varautua paremmin.

Tampereen tieliikennekeskuksen päällikön **Marketta Udeliuksen** mukaan keskeisillä viranomaisilla pitäisi olla edustus samoissa tiloissa.

Udeliuksen mukaan kriisitilanteita varten pitäisi myös luoda järjestelmä, joka kokoaisi kaikkien viranomaisten tiedot yhteen reaaliaikaisesti.

Pirkanmaan poliisi kirjasi 2. huhtikuuta iltapäivän ja illan aikana lähes 70 liikenneonnettomuutta. Pahimmissa ketjukolareissa oli kymmeniä autoja.

Pirkanmaan elykeskuksen kunnossapitopäällikkö **Heikki Ikonen** korostaa, että viranomaistietojen ja tilannekuvan pitää saavuttaa myös tienpitäjä.

MT–STT

Parhaat tarjouksemme torstaihin saakka

Parhaat Pirkka-reseptit ja ostoslista aina mukanasi

Muokkaa ja lähetä ostoslista kännykkääsi. m.pirkka.fi tuo kännykkääsi parhaat Pirkka-reseptit ja ostospalvelun. Nyt voit myös ladata samat palvelut ilmaisena Pirkka-sovelluksena mobiililaitteeseesi.

HK
POPSI GRILLINAKKI JA KEVYT 10 NAKKIMAKKARA
300 g
2,50 2 pkt
4,17/kg, yksittäin ja ilman korttia **1,59/pkt** (5,30/kg)
RUOKAA OMASTA MAASTA
K PLUSSA −21 %
Etu K-Plussa-kortilla

Valio
OIVARIINI
600 g
2,99 rs
4,98/kg, ilman korttia **3,99/rs** (6,65/kg)
RUOKAA OMASTA MAASTA
K PLUSSA −25%
Etu K-Plussa-kortilla

Snellman
OHUEN OHUET KINKKU, PIPPURINEN KINKKU JA KALKKUNAFILEE
150–200 g
4,50 2 pkt
11,25–15,00/kg, yksittäin ja ilman korttia **2,95–3,15/pkt** (14,75–19,67/kg)
K PLUSSA −23–28 %
Etu K-Plussa-kortilla

VESIMELONI
kokonainen, Espanja
0,99 kg

Fazer
ALKU-LEIVÄT
480–530 g
1,79 ps
3,38–3,73/kg, ilman korttia **2,20–2,59/ps** (4,58–4,89/kg)
K PLUSSA −18–30 %
Etu K-Plussa-kortilla

Arla
POHJANPOIKA
1 kg, 2 kpl/talous
5,95 kpl
5,95/kg, ilman korttia **7,35/pkt** (7,35/kg)
K PLUSSA −19 %
Etu K-Plussa-kortilla

PIRKKA
PORSAAN GRILLIPIHVIT
400–480 g, maustamaton ja marinoitu
3,99 rs
8,31–9,98/kg, ilman korttia **5,29/rs** (11,02–13,23/kg)
K PLUSSA −24 %
Etu K-Plussa-kortilla

HK
KABANOSSI GRILLIMAKKARAT
300–400 g
4,00 2 pkt
5,00–6,66/kg, yksittäin ja ilman korttia **2,59/pkt** (6,48–8,63/kg)
K PLUSSA −22 %
Etu K-Plussa-kortilla

TARJOUSTAKUU K-PLUSSA-TARJOUKSISSA AINA VÄHINTÄÄN −10%
LISÄKSI K-PLUSSA-PISTEILLÄ ETUSI JOPA −5%

Parhaat tarjoukset tällä paikalla joka maanantai – voimassa torstaihin 24.5. saakka.

KAIKISTA K-RUOKAKAUPOISTA YMPÄRI SUOMEN
K CITYMARKET K SUPERMARKET K MARKET K EXTRA